

комплексний характер і потребують узгоджених дій на міжнародному, національному та регіональному рівнях. Сталий розвиток туризму, впровадження екологічно відповідальних практик, диверсифікація туристичних продуктів і використання інноваційних технологій є ключовими напрямками подолання сучасних викликів. Міжнародний туризм повинен розвиватися з урахуванням економічних, соціальних та екологічних інтересів, забезпечуючи баланс між потребами туристів і збереженням ресурсів для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел:

1. Жиленко К. М., Яровенко Т. С., Ставицька А. В., Самойленко А. О. Основні аспекти сталого розвитку готельно-ресторанного бізнесу та туризму. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. №5. URL: <http://efp.in.ua/uk/releases>.
2. Сливенко В. А., Редько В. Є. Аналіз сучасних тенденцій розвитку індустрії гостинності та туризму Німеччини. *Інфраструктура ринку*. 2024. № 80. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/80-2024>.
3. Виклики та інновації у XXI столітті: туризм, гостинність: монографія. Автори: Жиленко К., Сідаш Д., Редько В., Самойленко А., Сливенко В., Ходак О. Дніпро: 2025. 250 с. URL: http://lib.dnu.dp.ua/rep/ekon/knygy/nazva/Vyklyky_ta_innov_turyzm_gostyn.pdf.
4. Міжнародний туризм та гостинність: теорія та практика: монографія. Автори: Жиленко К., Редько В., Самойленко А., Сливенко В., Ставицька А. Дніпро. 2023. 206 с. <https://dx.doi.org/10.15421/512305>.

Цаценко Г. В., канд. екон. наук Тесленко Т. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ МІСЕ-ТУРИЗМУ В ЕКОНОМІЧНОМУ ТА СОЦІАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

В сучасному світі розвиток взаємовідносин між підприємствами є дуже важливим фактором для подальшої співпраці, гарним прикладом є саме розвиток ділового сегменту, де зустрічі проходять під час конференцій або виставок у певній галузі. МІСЕ-туризм відіграє провідну роль в економічному та соціальному розвитку регіонів, адже проведення ділових заходів у межах регіонів впливає не лише на розвиток туристичної сфери, а й на функціонування суміжних галузей економіки, ринок праці, інвестиційну активність та формування ділового середовища. Одним із ключових економічних ефектів розвитку МІСЕ-туризму є

зростання доходів регіонів за рахунок витрат учасників ділових заходів. Результати досліджень демонструють, що учасники МІСЕ-заходів витрачають більше коштів під час зустрічей, а ніж туристи з метою рекреації – це сприяє розвитку інфраструктури та створенню робочих місць [1]. Розвиток МІСЕ-туризму тісно пов'язаний із функціонуванням широкого кола суміжних галузей, зокрема готельно-ресторанного господарства, транспорту, івент-індустрії, сфери послуг та торгівлі. Проведення масштабних ділових заходів потребує залучення значних матеріальних і людських ресурсів, що створює додаткові можливості для розвитку місцевого бізнесу. Івент-індустрія є одним із ключових бенефіціарів розвитку МІСЕ-туризму, оскільки організація конференцій, виставок і корпоративних заходів стимулює попит на професійні послуги з планування, технічного забезпечення та маркетингового супроводу подій, це сприяє появі нових спеціалізованих підприємств і підвищенню рівня професійної підготовки кадрів. Незважаючи на значний економічний і соціальний потенціал, розвиток МІСЕ-туризму в регіонах супроводжується низкою обмежень і викликів, які стримують повноцінну реалізацію його можливостей. У науковій літературі зазначається, що ці проблеми мають як загальносвітовий характер, так і специфічні риси, притаманні окремим країнам і регіонам. Одним із ключових обмежень розвитку МІСЕ-туризму є недостатній рівень спеціалізованої інфраструктури. Перспективи розвитку МІСЕ-туризму в регіонах України пов'язані з поєднанням інфраструктурного оновлення, кадрового забезпечення, цифровізації та інституційної підтримки [2].

Важливим напрямом розвитку є підвищення якості людського капіталу у сфері МІСЕ-туризму. Існує доцільність розвитку освітніх програм і професійної підготовки кадрів у сфері івент-менеджменту та бізнес-комунікацій – це дозволить підвищити рівень організації заходів і конкурентоспроможність регіонів. В умовах війни та післявоєнного відновлення перспективним напрямом є розвиток змішаних і цифрових форматів МІСЕ-заходів, які дають змогу підтримувати ділову активність навіть за обмежень фізичної присутності учасників. Такий підхід сприяє збереженню міжнародних контактів і поступовому поверненню України на ринок ділових подій. Подолання наявних обмежень розвитку МІСЕ-туризму в регіонах України потребує комплексного підходу, який поєднує інфраструктурні, організаційні та інституційні заходи. У наукових дослідженнях наголошується,

що ключовою передумовою активізації МІСЕ-туризму є модернізація спеціалізованої інфраструктури та адаптація її до сучасних стандартів проведення ділових заходів. Крім того, війна призвела до пошкодження транспортної та туристичної інфраструктури, що ускладнює логістику проведення МІСЕ-заходів навіть у відносно безпечних регіонах і у таких умовах багато заходів вимушено переходять у онлайн- або змішаний формат, що, з одного боку, дозволяє підтримувати ділову активність, а з іншого – зменшує економічний ефект для приймаючих територій. Таким чином, війна виступає одним із найсуттєвіших обмежень розвитку МІСЕ-туризму в Україні, посилюючи вже наявні інфраструктурні, кадрові та економічні проблеми регіонів. Водночас усвідомлення цих викликів є важливою передумовою для формування адаптивних стратегій розвитку МІСЕ-туризму в умовах кризових і посткризових трансформацій [3].

Список використаних джерел:

1. Діловий туризм в Україні: основні проблеми розвитку та шляхи їхнього вирішення. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/titova.htm.
2. Стрижак О., Чайковський С. Тенденції та перспективи розвитку міжнародного ділового туризму. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-116>.
3. OZI Prime Press Ukraine. Записки про подорожі та туризм. URL: https://ozi.pp.ua/dilovij-turizm_16756/.